

EGRI POSTA.

HETILAP.

EGYSZERSMIND A HEVESMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési díj: egészévre 5 frt — kr o. é.
" " félévre 2 " 50 " " "
" " negyedévre 1 " 30 " " "
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetéseket elfogad

EGERBEN a kiadó-szerkesztőség (Széchenyi utca 168. szám, az irgalmasság névelével szemben), az érs. lyc. nyomda irodája, Jentsch G. könyvkereskedése (czukor utca), a volt kiadó Ceisler Lajos (haltér 239. sz.) Fraenkl B. Miskolczon, P o p l a n E. Gyöngyösön, — és minden cs. k. postahivatal.

Hirdetéseikért

Fizetetik minden háromszor hasábzott sorhely után 6, másodszori közöltetéseknél 5, harmadszorinál 4 kr; azonfelül bányegád fejében minden hirdetéstől 30 kr o. é.

I évi folyam.

42. szám.

November 2-án 1862

KÖZÜGYEK.

Heves megyei gazdasági egyesületének igazg. vál. által 1862. oct. 6-án tartott rendes havi-ülés jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Kovách László elnök, Berecz Ferencz, b. Beust Ödön, Bajza Antal, Györfly Ignác, Kürthy János, Móczár János, Schik Ignác, Szávossz Frigyes, s több tagok.

1. Elnök üdvözölvén az egyebegyült vál. tagokat, a mult havi ülés jegyzőkönyve felolvastatott.

Tudomásul vétetvén e jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Györfly Ignác és Szávossz Frigyes urak kérettek fel.

2. Olvástatott főispáni helytartó ő mltgának, — az egyesület által a marhavész meggátlása tekintetében hozza intézett szigorú rendszabályok foganatba vételét tárgyzó megkeresésére, — kelt levele; melyben az e tekintetben már foganatban lévő intézkedéseknek a legszigorubb fenytik terhe alatti megújítását igéri; kijelenti továbbá, hogy nem találja czélszerűnek, miszerint oly helyeken, hol a vész nem dühög, a marhavásárok feltétlen eltiltassanak; mert egy részről a szegény nép, napi költségei fedezését, s adója ki fizetését leginkább ez által eszközölvén, ezen majd nem egyedüli pénz szerzési módjától elzáratnék; míg más részről a mézárásoknak a hus ár felemelésérti folyamodásra minduntalan alkalom nyujtatnék.

Főispáni helytartó ő mltgának e tekintetbeni nézete az egyesületet nem csak hogy meg nem nyugtatá, sőt ugyanazon oknál fogva, hogy a szegény nép napi költségei fedezése, s adója kifizetésének alapját leginkább indó bingó marhája teszi, igen is szükségesnek tartja a marhavásárok feltétlen eltiltását; tapasztalásból tudván, hogy egy némelyek marhájukat vásárokról oly helyekről, — hol a marhavész dühög, — egy más, vészmentes helységi helyek által hajtják el, mi által a ragályt azon helyekre is, hol még a vész nem dühög, kiterjesztik, s elősegítik azt, hogy a szegény nép napi költségei fedezésének, s adója kifizetésének nagy részben alapját tevő marhácskájától megfosztassék, s ez által a mézárásoknak a husár felemelésérti folyamodhatásra csakugyan méltó oknyujtassék; — melynek folytán meghagyatott az elnökségnek, hogy — több igazg. vál. tag illetékes előadása nyomán — főispáni helytartó ur ő mltgát tovább megkeresse az iránt, hogy a marhavész tova terjedését gátló mindennemű szigorú rendszabályokat életbe léptetni, különösen: a vészes helyek elzárolásánál, — a vásárok feltétlen eltiltásánál, — a legszigorubb örködést, nem csak az előjáróságok, hanem az illető tisztviselők, — sőt ha szükség kívánna, megyei karhatalom alkalmazása által is eszközölni méltóztatnék.

3. Elnök előadja, hogy a mult hó 22-re kiltzött kertész-választás elmaradván, annak e jelen alkalommal leendő megtartását, — s folyamodó Hován Mihály kertész bizonyítványainak felolvasását kéri.

Mint hogy folyamodó Hován Mihály kertésznek felolvasott bizonyítványai helyeseknek, — bár nem egészen kielégítőeknek, — találtattak, próbaképen egy évre leendő felfogadása elhatározatott; — miről illető értesítése, s állomásának újvára leendő elfoglalása elrendeltetett.

4. A mult havi-ülés határozata folytán a titkár bemutatja a francia, és magyar buza, — egyenlő minőségű — lisztjéből készült közönséges kenyér süteményt.

A mennyiben a két faj lisztből készült finomabb sütemények izlelésénél tapasztaltatott, hogy e tekintetben a francia buza liszje a magyar buza lisztje mögött áll: ugy e közönséges kenyérsüteménynél a francia buza lisztje, a magyar fölibe

emelkedik; — mert egy részről az abból készült kenyér jobb ízűnek, s tömörsége miatt nem oly hirtelen száradónak; — míg más részről szaporasága miatt, — különösen a szegényebb osztály számára, — miután az őrlésnél mintegy 5, — a sütésnél pedig 10, — s így összesen 15 peent szaporaságot mutatott; — ajánlatosnak találtatott; — melynek folytán hogy a termésséli szaporasága is bizonyos tudva légyen, több helyekre, jelesen: Kovách László elnök, Bökönyi Victor, és Schik Ignác egyleti tagoknak, bizonyos mennyiségű mag kiosztatni határozatott, oly megjegyzéssel, hogy azt, különféle talaju földbe elvetetvén, a szaporaságáról szerzendő észleleteiket, — tekintettel a magyar buzára — annak idejében az egyesülettel közöljék.

5. Olvástatott a székesfehérvári gazd. egyesület levele, — melyben az ott keletkezett „Borász Csarnok“ czimű szaklapnak, a kezdés nehézségeiben anyagi segélylyeli támogatását; — ugy szinte a gazdasági lapoknak, — miután egyik testvér egyesületnek a másik munka-eredményével megismerkedni előnyös, — hivatalos közlönyül választását, s e szerint egyesületük határozata nyomán, annak adománnyal leendő ellátását kéri.

A testvér egyesület ebbeli felhívása nyomán, a Borász Csarnokra, — mint e tekintetben szükséges szaklapra, — az előfizetés elhatározatott; — a mi pedig a gazdasági lapoknak közlönyül választását illeti: — miután egyesületünknek hivatalos közlönye a megyében megjelenő „Egri Posta“ lévén, az érintett lapot hivatalos közlönyül választani feleslegesnek tartja, annyival inkább, minthogy jelen körülmények között azt, adománnyal ellátni — a legjobb akarat mellett is — képtelennek érzi magát.

7. Olvástatott a felső tiszta-vidéki gazd. egyesület levele, — melyben a f. hó 9, és 10-re tervezett általános kiállításnak, — több közbe jött akadályok, de különösen a megyében itt, ott, mutatkozó marhavész miatt történt elhalasztását tudatja. Tudomásul vétetett.

7. Olvástatott jagocsi Péterffy József, rendező bizottmánytag levele, melyben az országos kertészeti társulat által e f. hó 5, 6, és 7-én Nagykanizsán tervezett gyümölcs-kiállítás, mentül nagyobb mérvben előmozdításának eszközzésére az egyesület tagjait felkéri, egyszersmind az arról szöllő tervezetet széjjelosztás végett megküldi. — Mely barátságos felhívás szives készséggel fogadtatván, a küldött tervezet-példányok azonnal széjjel osztattak.

8. Olvástatott Gerenday György levele, — melyben az általa készített — Cahoon-féle — kézi vetőgépet az egyesület figyelmébe ajánlja.

Miután az érintett kézi vető-gép használatánál, — tapasztalat szerint, — az azt kezelő egyén járása, és mozgásától feltételeztetik annak egyenlő vetése, ily módon pedig a forgató, és menő erő pontos, és egyenlő alkalmazása teljes lehetetlen lévén, a gép czélszerűtlenné, s pártolásra-méltónak nem találtatott, annyival inkább, minthogy már e tekintetben czélszerűbb vetőgépek is léteznek, melyek a magnak csalhatatlan egyenlő elrakását majdnem tökéletesen eszközlik; ilyenek első helyen a Garret-féle sor, és Albáni-szörő stb.

8. Olvástatott Korizmics László az orsz. gazd. alelnökének felhívása, — melyben az országban termelt jelesebb borok mennyisége, és minősége kimutattatik, egyszersmind ugy a haza, mint a külföld tüzetes tájékozhatása végett a már eddig ismert, s netalán ismeretlen jelesebb bortermő tájékokról, — vonatkozólag az 1861 évre, s előbbi 4, 5 évvel vissza eső esztendőre, — bor mustrákat,

és termelési adatokat, folyó évi novemberhó végeig küldetni kéri.

E tekintetbeni eljárás, és javaslat-adás végett a borászati szakosztálynak kiad.

10. Csala Sándor pénztárnok a september havi pénztári kimutatást előterjeszti, melyszerint

a bevétel térszen 77 frt 14²/₄ kr
a kiadás 77 " " "

marad october hóra — " 14²/₄ kr

azon megjegyzéssel, hogy a september hóra esendő illetőségek még fizetetlen maradtak; egyszersmind e tekintetben intézkedésre az igazgató választmányt felhívja.

Mely megilletődéssel vette az igazg. választmány a pénztárnok ebbeli jelentését, — mint szomorú tanúságát annak, — hogy az intézet iránti részvét, a helyett hogy gyarapodnék, naponta hidegebbé válik; melynek folytán elhatározatott: hogy a folyó évre részvényeikkel hátrányban lévő tagok, illetményük befizetésére, egyelőre az Egri Postában szállitassanak fel. — Kelt mint fent. Hitelesítették. Jegyzette: Rigó Antal, titkár.

Lapirodamli szemle.

IV.

Eszmelánczolatnál fogva nézzük most Székely Józsit; mint Pompéry, ő is a szépirodalmi pályán szerezte első koszoruit. Költeményeivel tünt fel először s alapította meg jó hírét. Igen sok sikertült darab van azon két kötetben, melyekben össze gyűjtve jelentek meg s bár szaporaságban sok ugynevezett fiatal poéta kitesz rajta — erő és eredetiség dolgában nem tudnánk nála különbet, de hozzá hasonlót is csak nehezen felmutatni a Vajda Jánostól Farkas Albertig nyuló óriási sorozatban. Később aetheticai czikkeket s néhány essaiert írt, melyek a „Revue des deux mondes“ban is helytállottak volna s nálunk csak azért nem részesültek elismerésben, mivel Székely Józsi szerény, talán kelletlen tulszerény ember, ki munkálkalkodik, tanul, ir, de hallgat „ha már munkája kész“ s a közönség vagy dologértökre bizza műve fölött itelni a helyett, hogy ő maga írta — önbirálatot s azt valamelyik újdonsült szerkesztő vagy kölyökújdonság által kiadatná. Legujabban Pompéry lapjához szegődött, hol a külföldi szemle rendszeren, azonkívül pedig sok más érdekes czikk is az ő tollából foly. Éles esze, alapos ítelő tehetsége, gazdag tanulmányainál fogva okunk van hinni, miszerint e téren is rövid idő alatt elsőrangú helyet fog kivívni magának. De nem hallgathatjuk el másfelől azon ohajunkat vajha a critica s általán az aethetica körébe vágó tanulmányai, működésétől se venne végkép bucsut, mert számos előnyeín kívül azon nagybecsű tulajdonnal is bir, hogy tollát lelkiismeretes en kezeli, pedig kölcsönös istenítés undokította modern irodalmunk csak ugy fog fekélyeitől megtisztulni, ha Gyulai epéskedése, vagy Szász Károly szörmenében bíráló eljárása helyébe alapos, oktató és igazságos ítészet fog lépni.

Van végre e lapnál még harmadik szépirodalmár is s ez — Berecz. Látszólag legigénytelenebb szerepe van, de csak is látszólag. Azon tömérdek visszaélés, mely az újdonsági rovat gyerekkézre bizása által irodalmunkba becsúzott, azon sokszoros csalódás, melynek a könyvverő olvasók különösen, de általán más tekintetben is kitéve voltak azok, kik a szerkesztési titkokat nem ismerve, készpénz gyanánt veszik a megfizetett, vagy czimboraságszülte ajánlatokat, továbbá azon majd az irodalom majd a színészet, művészet stb körében felmerülő s a közönség érdekében némi tájékozó kifejtést érdemlő s szükségű aprólékosságok kívánatossá tet-

ték, hogy az „Ország“ e positóra is oly egyéniséget alkalmazzon, ki nemcsak a dolgok érdeméhez szólni, hanem okosan szólni is képes. És Berecz ily egyéniség. Széleskörű költői s szépművészeti ismeretei, rövid, velős irálása s tapintatosságánál fogva az „Ország“ még ezen csakugyan a mára, a pillanatnyi szolgálatra fordítva lenni látszó rovatát is érdekesebbé, tanulságosabbá teszi, mint holmi Reviczki-féle vezércikkék. — — —

Hátra van még Csengeri s Falk Miksáról szólnom. Szándékosan tettem így, hogy végén csattanjon az ostor. Az a 47 előtti politikai világ egy nagynevű celebritása, ez a világi catastropha következő mostoha időknél nemcsak törpe pályakezdő társain felül, hanem egyáltalán legnagyobb kapacitásaink közé emelkedett szülötte. Az előbbi — mondhatnám — befejezte publicistai pályáját, midőn az általa, az ő kezében s vezetése alatt tekintélylyé lett Pesti Hírlap-ot egy szintén nagyvezű, de hevesebb lelkületű utód adá át. Azóta inkább történeti tanulmányokkal s más apró értekezésekkel gazdagítja az irodalmat, alapította a nagyszertű „Budapesti Szemlé“, kiadta a magyar státusférjak s szónokok könyvét, remekelt Maucly fordításával kimondhatatlan kedves szolgálatot tőn a központtól távolakó, de Akademiánk élete által érdekelt vidéki olvasóknak, pontos, hű s vázlatos bár, de így is hasznos közleményeivel a tudóstársulat üléséről. Vajha a régi díszesség emléke rábírná a napi eseményekkel is foglalkozni s újra hozzászólni a vitatás alatt lévő politikai kérdésekhez, védelmezni bőséges elméleti s tapasztalati ismereteivel jogainkat.

Falk Miksa újabb, közelebbi eredetű, hanem azért nem kevésbé tisztelt, csodás alak. Azon rendkívüli tünemények egyike, melyeket rendkívüli idők szoktak létrehozni s melyek normalis viszonyok közt is koszorura számíthatnak, abnormis helyzetekben pedig bálványokká emelteknek. Falk 48 előtt is foglalkozott irodalmi téren, német lapokban; — hatásának fénykora azonban válságos napokra esik, midőn mint a Magyar Sajtó és Pesti Napló prófétái szellemű vezércikkirója, egyike sőt legjelentékenyebbike azon kevés jeleseknek, kik ez éj csillagai valának s a kétségbeesés örvényének szélén épen az által tarták fenn a nemzetet, hogy ragyogó eszök fényes sugarával egyfelől magát az örvényt megvilágíták, másfelől lelkes küzdésök által azt hasonlótá-bírní, s megjelölve az elfoglalandó álláspontot, reá mutatván az elvégezendő munkára, a halált okozó tespedéstől megóvni s a rendes vérkerengést a nemzetben fenntartani igyekeztek. Igaz — az „Önbírálat“nak megsántult pegazusáról leszálva, most ringelspiel játékot üző írója, ki úgy látszik önbírálat után jövén rá mily veszélyes a — fejtelenség, Falkot, mint afféle nagyon is fejese embert nem szenvedheti; ezért azal tisztelet meg, hogy fizetésért szép jövőt ígérő cigány asszonyná devalválja, de azon közelismerés, mely a mult év választási mozgalmak alkalmával tetteleg is nyilatkozott, azon általános szeretet, mely egyebek közt abban is mutatkozott, hogy az ő közreműködésével gazdagított lapok lönek a legkapósabbak, továbbá azon cultusszerű tisztelet, melylyel elvbarátai vannak iránta s mely többé kevésbé ellenein is — kivéve az iránta barátságot szinlő s mégis öt gyakran lelkemélyeig sértő néhány közlőnyt, — erőt vett — végre azon boldog öntudat, mely tetteink jogosságának kifolyása — úgy hiszem vigasztalni, kárpótolni fogják Falkot azért, hogy Aristid nemcsak név, hanem becsben is ó—(eska) itélete nem kedvező reá nézve. Különben mily nagy kincsnek tartja Falkot az ellenfél is, mutatja az, hogy lakat alatt őrzi, de megőrizni még sem lesz képes. Tíz millió ember tart jogot reá, s e jog előbb utóbb kifogja küzdeni érvényét. Hiszszük, — mi a keresett (Fk) jegyzet még az ítéletben kimondott határidő előtt találkozni fogunk az — Országban s adná Isten, hogy tulajdonosát is mielőbb magáénak mondhatná az — ország. Falk a magánéletben szintén a legszeretetre méltóbb ember s e sorok írója legszebb órái közé számítja azokat, melyeket baráti körében töltött. A fővárosi társasélet épannyit nyerne hát ily egyéniséggel, amennyit fiatal írónk, kiknek jótanácsesal szívesen szolgálna. — — —

Meg kellene végre említenem a külföldi rovat kezelőit s az erdélyi ügyek, valamint a szláv mozgalmak ismertetőit, de ezek irói multját nem ismerem. Ha azonban opus laudat magistrum, — szerencsét kívánunk Pompérinak ez acquisitiohoz is. Az

8 lapjában a „Külföld“ nem minden hiábavaló aprólékosságok regisztrálása által töltelékül szánt s alkalmas valami — rövid s csak a főbb momentumok s érdeket kelthető eseményekre szorítókozó vázlata az a birodalom határain kívüli politikai életnek. A szláv szemlét pedig diplomás Ferencz József ügyessége szintén élvezetes s figyelemreméltó részletté teszi.

Ezek a rendes s állandó belső munkatársak. Kivülök azonban még számos hatalmas erő támogatja e vállalatot. Csak Csemegit említem, ki ha nem valami álnév alá rejtőzött régibb híresség — remek cikkei után megérdemli, hogy közéjük soroztassék. Tiszta logikája, sokoldalú tudománya s könnyű menett, majdnem népszerű stylisticája s amellet higgadt, nyugodt előadási modora engem legalább rendkívül megnyert.

Provocálhatnók ezen fölül még számos jeles cikkre, de a szerkesztő jóakarátát ugyis tulságosan használtam már fel s így nem akarok ez ismertetéshez még egy számot venni igénybe. Néhány szóba vonva tehát össze általános nézetemet csak azt mondom, hogy ily gazdag változatosságu, bőrtartalmu, nemzet és közgazdasági érdekeinket, ügyeinket, különös figyelemre méltató közlőnyt a birodalmi sajtó összes termékei közt nem ismerem. Azt tehát jó lélekkel merem s ajánlani ajánlom is olvasóim kegyébe.

Jövő cikkkünkben a logikai egymás után szabálya szerint a — Vezérről kellene szólnunk, de minthogy ő excellentiáját még nem láttuk, azt akkorra halasztjuk, míg rossz sorsunk valahol összehozván vele, képesek leszünk talentumának és egyéniségének, szellemi s anyagi minémiségének hűségese leírását adni.

Az így támadt hézagot azonban addig is azzal igyekvendünk betölteni, hogy alakban különböző, de hasonló ephemer becsű irodalmi jelenségről fogunk szóttenni.

Szent-László-társulati ügy.

* A Szent-László-társulat elnöke Lonovics József érsek ő exja vevén azon összegeket, mik az egri megyében alakult fiók társulatok részéről a központi hivatalhoz beküldettek, Bartakovics Béla, egri érsek ő excellentiájához a következő levelet intézte:

„Nagyméltóságú s főtisztelendő érsek ur! vettem excádna mult hó 4-kén 1159. sz. alatt kelt fenbeesű levelét, melynek kíséretében a Sz.-László-társulat részére érseki megyéjében újonnan begyűlt 1038 frt és 82 kr átküldése mellett tudtomra adni méltóztatott, hogy a társulati tagok száma ismét 1965-tel szaporodott. Társulatunknak ezen szép haladása a nmltságot bölcs kormányával diszló érseki megyében örvendetes tanuságaul szolgál azon követésre méltó ernyedetlen buzgalomnak, melyet az exciád főpásztori dícső példája s intő szózata után serényen induló megyebeli derék lelkész urak társulatunk szent ügyében oly sikeresen kifejtének. Fogadjá ezért exciád és a vele közreműködő lelkész urak s egyéb társulati tagok is mind magam, mind társulatunknak szavakban eléggé nem nyilvánítható, legőszintébb háláját. Ha a kivitelben ide s tova nehézségek is mutatkoznak, ezek irányában az egermegyei derék papságnak csüggedést nem ismerő buzgalma azon biztosítékot nyújtja, hogy a felmerülő akadályok tevékenységének nem lehangolására, hanem felfokozására fognak szolgálni.

Többire nagybecsű hajlamaiba kitünő tisztelettel ajánlottan vagyok. Pesten, oct. 13. 1862.

Egy füst alatt megemlítjük: hogy a Sz.-L. társulat közp. választmánya oct. 14-kén tartott gyűlésén, Molnár János bukovinai származásu tanuló tartását elvállalta, továbbá: a bukareszti ker. testvérek intézete magyar tanítójának 10 aranyból álló évi díját, és a montenegrói küldés a bosna-argentinai ferencziek növendékeinek már ezelőtt megajánlott étellemezési járulékát félévi 100 frtos részletekben kifizettetni rendelte. Hármass czéljához híven következő összegeket ajánlott meg: a pesti-pótvárosi templom építésére 1000 frt, pápa ő szent-sége segélyezésére 1000 frt, végre a konstantinápolyi érsek részére 200 és a bukareszti angol kisaszszonyok intézetére 800 frtot o. é. — A közbizodalmat valóban emeli, midőn azon társulat ügye, melynek Egerben is számos tagjai vannak, ily nyíltan és tisztán kezeltetik.

VÁROSI ÜGYEK.

Eger városa tanácsának ő Felségéhez intézett legalázatosb üdvözlő felirata.

Császári s Apostoli Királyi Felség! Legkegyelmesebb urunk!

Midőn ezelőtt két évvel Felséges Királynénkat súlyosbuló testi betegeskedése miatt egy szelidebb éghajlat alá távozni szemléltök, ezen távozásból az édes remény és szorongató kétség csodás vegyüléke árasztá el kebleinket; reményünk horgonyául emberi töredelem s keresztényi alázatossággal a milliók fohászához kapcsolt hön rebegett imáinkban a királyok királyához fordulván: miszerint végzetlen bölcsesége és kimeríthetlen kegyelmességénél fogva ott, hol a halandó gyarló törekvése áthatolhatlan határt ér, mindenhatósága csodás példáját tanusítaná.

És ezen annyi milliók szívében kiirthatlan mély gyököt vert és kristály szűzien fakadó ima nem maradt meghallgatatlanul! Mert Apostoli Királyunk s legkegyelmesebb Urunk Felséges nejét, egy nagy birodalom legelső asszonyát s annyi millióktól a legmélyebb jobbágyi hódolattal szeretett s tisztelt Uralkodó nőt virágzó egészségben Felséges férje szerető karjaiba visszatértnék, örömtől dagadó kebellet tudhatjuk.

Ezen öröm kifejezésére az érzelem túlaradása miatt nem tudunk más viszhangot adni, mint az égi kegyelem ura dicsőítését, mely szentséges hatalmának újabb elvitázhatlan példáját adá, hogy a fejedelem boldogsága a nép boldogsága is legyen; mely mintegy menyei jelként mutatá ki, hogy az e földön a nép szeretetét kivívott Fejedelmőre az égiek is örömmel mosolyognak.

Részünkről nem is mulasztottuk el a mindenek urának ez annyi üdvöt s boldogságot magába záró kegyelmiért a gyermeki kegyelet fohászhangján hálákat adni és valamint megnem szűnendünk ezentúl is a népek igaz Istenét forrón kérni, hogy azon nemzetet, mely a lefolyt három század alatt annyi történetileg följegyzett s kiontott vérral megpecsételt példa által bizonyítá be törhetlen hűségét a dícsőségesen Uralkodó Habsburgi ház iránt, melynek a rajongásig fokozott haza szeretete törvényes Királya szeretetével s tiszteletével azonos, és melynek számitást nem ismerő áldozatkészsége a közbecsülést vívá ki, — hason keserű kétely s aggodalomtúl megkímélni s ezzel együtlegesen Császári Apostoli Királyi Felségedet, Felséges nejét, hön tisztelt Királynénkat, országunk anyját s a jövésé e földre szállt megtestesült örangyalát e nép boldogsága fájának az idő és viharral daczoló életdús lombossá váló lételére még az évek nagy számain át megtartani szent hatalmánál fogva kegyeskedjék.

És midőn ezen, az érzelmek őszinteségéről tanuskodó jobbágyi hódolatunkat, mely az oly szép multú Eger város összes közönségének üdvözszózatát foglalja magában, a legmagasb trón elé juttatni bátorokodunk, — a legmélyebb tiszteletű alázattal kérjük Felségedet, legkegyelmesebb Királyunk s Urunkat, miszerint üdvözlő feliratunkat, mint a szeretett nép atya és anya iránti gyermeki vonzalmunk nyilvánulását, szokott Uralkodói kegyelmességével elfogadni s alattvalói hódolattal tisztelt neje, Felséges Királynénk legmagasb tudomására juttatni méltóztatassék.

Kik is egyébiránt magunkat Császári Apostoli Királyi Felséged legmagasb kegyelme és kegyelmességébe ajánlva, jobbágyi hűség és hódolattal öröklünk.

Kelt Eger város részéről 1862-ik évi october 20-án tartott teljes tanács-ülésünkben.

Császári s Apostoli Királyi Fölségednek!

legalázatosab szolgálai s hü jobbágyai:

Eger város közönsége s tanácsa nevében

Török Sándor, polgármester.

Turcsányi Sándor, első aljegyző.

LEVELEZÉSEK.

Eger, okt. 29. 1862.

T. szerk. ur! Roszakaróinak köszönheti, hogy újra kiállok a — platzra. Ezek az érdekes urak rám fogták, hogy én csak puffogatok (ezt elismerni hátuk kényszeríté), de nem talállok. Elindultam hát — találni, illetőleg keresni oly töltést, melytől elleneink rakásra hulljanak, essenek és képzelje csak, alig léptem tizet — meg volt, teljesült szívem ohaja. A főútczán végig mást se láttam mint — töltést, melyek rendkívül alkalmasak arra, hogy valakit — orra cjt-

sének, ha r elhagyni. Az nem mozdul lámpával jár; embert majd majd ugyan o dig nagyon f ki világitá vagyok — a hogy tessék n ságunkat ne nyére bizni szerződés város tehetősh kénytes su nek szolgálná kik legtöbbsz kát. A váro segitni azok többet a do tt Vagy tán épen fogyasztani hihetjük, hisz E ből nehéz ki s ságtól nem k dőzése mindig ket házasság meg Isten. Hal log; meghallga marabb visz ez k aságról (?) mába jöttem

*) Nem is fű a te országod!

Hol a te És főnyi A zugó A szélek Hol a es S örvény Ott, a m A szűk

Világ ég Melyet s S bármil E fényt Bármint S duhód A lámpa És a haj

S ha sür Hajóger Akkor a És kales Ugy feld Bizalma S mint a Oly nyug

S a jövő Ha tán s Bár a du S haza s Avagy b S ragadj Nyugodt A képbet

Beczkő

„Azt gondoltam

Sürüen száll est volt mint a mintha tintá b ilyenkor a világos önkénytelenül ho az is fekete.

Parton volt letének ablaksze sem misé gbe, (magam se tudom

*) Mutatvány G ből melyek M ind s dásra várnak.

sének, ha netán hat órán túl kényszerülne házáat elhagyni. Azt mondja ön erre, hogy okos ember nem mozdul, midőn tudja hogy sötét van, vagy lámpával jár; de az elsőre azt felelem, hogy az okos embert majd lelki minémisége készíti mozogni, majd úgy mozdítja — el, a második mód pedig nagyon feltűnő s így gefährlich. Én bár a kivilágításoknak különben eskdt ellensége vagyok — azt bátorokodnam mégis inditványozni, hogy tessék utcainkat kivilágítani, s boldogságunkat ne a hold s csillagok zsarnoki önkényére bízni, hanem határozott törvények, szerződés által biztosítani. Ugy hiszem — a város tehetősbei szívesen hajolnának egy kis önkényes subscripcióra, mert hisz saját érdeküknek szolgálnának, a tehetségesek levén azok, kik legtöbbször kénytelenek elhagyni házaikat. A város szegénységét takarni, szükségsein segíteni azok kötelessége, kiknek az ég másoknál többet adott, hogy ők is többet — adozzanak. Vagy tán épen ettől féltek s azért nem igyekvének fogyasztani a város fogyatkozásait? Nem hiszhetjük, hisz Eger lelkés városnak tartatik, melyből nehéz kiszorítani a lelkét. Csak az igazságtól nem kell félni oly nagyon. *) A hibák kezdése mindig veszélyes. Az ehhez folyamodó nőket házasság után a férj veri meg, a nemzeteket meg Isten. Hallgatni és elhallgattatni könnyű dolog; meghallgatni nemesebb, helyes eljárás és hamarabb visz célhoz. Mult levelemben néhány ritkaságról (?) tettem említést — azóta újra nyomába jöttem néhánynak. Láttam gyönyörűséges

*) Nem is félünk mi amice! sőt imádkozunk: jöjjön el a te országod! Szerk.

TÁRCZA.

A hajós. *)

Hol a tengerszirt olyan meredek,
És főnyíjogva éhsirály lebeg,
A zugó hullám tajtéká török,
A széleket rom s holttestek fődik,
Hol a család kő mélyen buvik el,
S örvény rettetget gyűrűzésével...
Ott, a mezetlen és vad szirt falán
A szűz kegyképe áll csöndben magán.

Világ ég nála minden éjszaka,
Melyet szegénység s ájtat gyujt vala;
S bármily vad vész tört meg e szirteken,
E fényt nem oltá ki egy izbe sem;
Bármint szökik fel a habzó folyam
S dühödvé fölebb és fölebb rohan,
A lámpa békén ég szokás szerint
És a hajósok olyan kegygyel int.

S ha sűrű éjjel arra tévelyeg,
Hajógerince a sziklán recseg,
Akkor a fényre pillant odafent,
És kulcsolt kézzel a képhez eseng,
Ugy felderül a fény sugárinál
Bizalma, nyugta ismét visszaszáll,
S mint ama lámpa, szirtől lefelé,
Oly nyugton néz most a halál elé!

S a jövő méhe bármint rejteget,
Ha tán szerencsés, tán halvézgetet,
Bár a duló vészt váltás napsugár,
S haza segítse a békült vizár,
Avagy bár legyen mindinkább vadabb,
S ragadja mélyre örlő forgatag,
Nyugodtan néz föl, hol a fény lebeg,
A képen bizik, — bizik, s nem remeg.
(Görres Guido után).
Mindszenty Gedeon.

Beczkőy Pali bátyám élményei.

[apró életképekben].

II.

„Azt gondoltam ezt a kulcsot hogy sajt, hát pedig kenyér“

(Egy adomából).

Sűrűen szálltak a hó pelyhek. — Olyan téli est volt mint a piny; az egész világ ugnézett ki, mintha tintába mártották volna, s ha valaki ilyenkor a világos melegszobából kiütközött, önkénytelenül hozzá kapott, hogy vajjon nem lett-e az is fekete.

Parton volt a Beczkőy Pali bátyám háza, épületének ablakszemei beletekietettek a nagy fekete semmiségbe, vagy a nagy sötét mindenségbe, (magam se tudom jóformán, mibe); majd elnyelték te-

*) Mutatvány Görres Guido gyönyörű „Mária dalai“-ból, melyek Mindszentynek jeles tolla által fordítva, kiadásra várnak. Szerk.

pocsétákat, melyek száraz kapezváli meglábolására akkora csizmaszár kell, mint — — — ruthén rajxráth uraké. Jártam a belvárosban s meggyőződtem, hogy ez a város — bele. Egyik utcában bokáig érő sár, a másikban kövezet, mely Dobó idejétől minden generációt s minden kormányformát egyenlő hűséggel szolgál rettenetes öröme a — tyukszemvágóknak és classicus kis multság nézni, mily tojástanzókat járnak a sétálóknak, midőn nem a köre, hanem a kő mellé lépni igyekeznek. Kivált, ha egyik másik gödörben a láb megszorul s a rögtönzött csizmahuzóból csak a legnagyobb erőmög-feszítéssel szabadulhatni. Hát az a tömérdek — kéregető! Én rendkívül félek a kölesöntől, de még jobban az ingyenélőktől s mily a szívesen adok a testi nyomorultaknak, annyira gyűlölöm a lelkileg nyomorult dologkerülőket. De ezek száma oly nagy, hogy még kalapot is kell hébe-hóba emelünk előttük. Aztán a szerkesztő*) mégis nem pénzen, hanem rossz néven veszi ha ily vadakat örömet üldöz s pusztit a

Lesi puszkás nro 2.

HIRKÜRT.

* Bécs, oct. 28. Ó cs. kir. Apostoli Felsege a földhitelintézet küldöttségét az udvari főkancellár jelenlétében ma délben fogadta. A küldöttség tagjai voltak: Nádasdy Lipót, Andrásy György Zichy Kamil, Waldstein, Szécheny Antal grófok; Bohus, Karácsonyi és Rad-

*) Ha önnek annyi dolgot adnának, mint nekem bizonyos oldalról, maga is más szemmel nézné a dologkerülést. Aztán vannak dolgok, melyeket kerülni csakugyan tanácsos, sőt érdem. Szerk.

kintetükkel Ropog Jankó kerülő (de nem kasza kapa kerülő) egyszerű gunyhaját.

— Akármilyen világ, de tök a tromf, mondá Bethői Józsi, midőn végig tekintett a kártyasoron.

— Gilt! — volt a felelet két részről; — tölünk lehet akár savanyított uborka is.

Pali bátyám hol egyik, hol másik játszónak állt a hátához, és oly érdeklődéssel pislogott keresztül pápa-szemén, (de nem a pápán) hogy mit adnak ki, hogy ütök el: mintha Napoleon taktikájával akarná kiserendíteni a világot sarkaikból.

— Ez a Juhász soha, de soha nem tanul meg kártyázni, mondá türelmetlenül, most is a mak disznó helyett veres filkót ad ki; — Sándor épen azt leste a királylál.

— Hohó bátya! vág közbe Csernei, könnyű annak beszélni, a ki mindenikünk kártyáját látja.

Ebből aztán vita keletkezett, s ha Mimi szobaleány nem jelenti hogy „kész a vacsora“ talán még most is tartana.

Minek irnám le hogy mit ettek, mit ittak?... azt mindenki tudja, a ki Anikó néuit ismeri, hogy nem hagyja éhen vendégeit. Elég tehát az hozzá, hogy jóllakottan, rózsás kedvvel hagyták oda ismerőseink az asztalt.

Pali bátyám, a ki rendesen fenekére tekintett a pintesnek, ezuttal vendégei (vagy inkább saját) egészségére egy fél pinnel még meg is toldta; kerekedett is olyan jó kedve tőle, hogy párviadalra kelt volna talán még a borbélyával is.

Elbeszélte: hogy mikor ő Pesten volt, hát, a mint magyar emberhez illet elment a nemzeti színházba is, megnézte a Kisértet, mely darab teljes meglegedését vivta ki. A többi közt szörnyen tetszett neki a czizmadia inas, hogy verte ki a kótyavetyéseket a hajlékból; hogyan támadt fel a megholt czizmadiamester, mikor kedve jött rá; stb. stb.

Beszélt volna még az én Pali bátyám többet is, ha be nem üti borzas fejét Jankó mindenest, jelentvén alászan: hogy a kertben nyúl van, a káposztatorzsát rágyja; talán jó is lenne ökemét meglőni.

Pali bátyámnak se kellett több. Kapta tehát, leemelte dupláját, és ment egyenesen az első kert felé.

A vendégek már előre nevettek; tudták hogy megint lesz valami furcsa dolog.

Durr! hangzott odakünn az első kertben.

Pali bátyám diadal-ittasan lépett be.

— Ugy meglőttem, hogy még csak megse nyikant!.. Jancsi! hozd be a nyulat! — kiáltá az ajtón ki.

Jancsi néhány percz mulva megjelent, hogy engedelmet kér, de biz ő a hátulsó kertben semmiféle nyulat nem talált.

— Szamar! rivalgott rá Pali bátyám, — hiszen az első kertben lőttem meg.

vánszky. Nádasdy mondotta a köszönő beszédet, melyre ő Felsege magyarul ekkép válaszolt:

„Valódi meglegedéssel fogadom önök köszönetét. A magyar földhitelintézet felállítását, mely után az ország annyira sovárgott, s melytől önök az ország anyagi érdekeinek felvirágzását várják, szívesen engedtem meg, mert nekem is szívesen fekszik az ország jóléte. Ohajtásaim azonban csak akkor fognak tökéletesen teljesedésbe menni, ha Magyarországot nemcsak anyagi, hanem egyéb tekintetben is kielégítve látandom. Ennek lehetősége egyrészt önöktől is függ, főképp pedig honfitársaink tevékeny közreműködésétől. Terjeszszék önök ezamat hazájukban, mely az Istentől rám bízott országok sorában történelmi multja, jelene és jövője által szívemhez oly közel áll.“ (P. Napló).

* Heves K.-Szolnok t. e. megyéknek egykori alispánja később administrator, Almásy Gedeon, f. év, sept. 16-án történt halála után kétféle, egymástól lényegesen különböző végrendelete merült fel. Az első régiebb, (1853) keltű négy példányban találtatott, melyek egyike a megyei levéltárban őriztetett s az elhunytak még temetése előtt ünneplésesen kihirdtetett. Ebben a tiribesi urodalom s más nagybirtokok általános örökösül Almásy Edmund ur, végrehajtóul pedig gr. La Motte Antal, vagy Lengyel Miklós egri kanonok ur, ő nagyságaik 4000 p. frt tiszteletdíj mellett jelöltettek ki. E végrendelet valóságos ellen semmi kétség nem emeltetvén, végrehajtása a kanonok ur által azonnal megkezdett s már-már a hagyaték összeírása nagyrészt befejezték, midőn f. hó 28-án a megyén egy újabb végrendelet, mely mult sept. 5-én kelt, s melyben gr. Almásy Albert ur fia, Gedeon ne-

Jankó nem szólt semmit; de sehogya se fért a fejébe: hogyan birt az a nyul a hátulsó kertből az elsőbe menni, és így keresztül mászni a házon.

Nem sok idő telt bele, midőn Jancsi a szobába lépett.

— Behozzam-e tekintetes uram? kérdé mosolyogva.

— Persze, hiszen azért küldtelek.

Jankó sarkig kitaráta az ajtót, és behuzott valamit, a mely valami nem volt más, mint Jób i Jani legkedvesebb — kopója, a Dudás.

Ez a bak — vagy akarám mondani: kopó — lövés Pali bátyámnak — száz forintjába került. Tóvölgyi.

Fényképészet réz- horgony- és más fémekre.

A „Politechnische Centralhalle“ czimű folyóirat után Bollman F. „Photographische Monatshefte“ szerkesztője következőket adja: Mendel Ph. H. fényképészek Stockholmban sikerült biztosan mindennemű és nagyságu fényképet réz- horgony- és fémekre sőt lithogr. kövekre papir vagy üveg helyett előállítani, és képes is sokasítani azokat közönséges könyv- réz- és könyvmodákkal. Mendel ezen eljárása, mely eddig titok, fénynyomásnak (Phototypie) nevezetik, de annyi bizonyos, hogy a legszebb eredményt adja, és semmi kívánni valót maga után nem hagy, mind biztosságra mind gyorsaságra s így olcsóságra is minden igényt kielégít. Hogy pedig gyorsaságáról a képek előállításában némi fogalmunk legyen, az említett lapok után csak ezt az egyet hozom fel: a fenn nevezett fényképész kísérletet tett négy régi réz metszettel, melyek hossza 15" szélessége 10" volt, és ezek után ugyanazon egy napon 20 hibátlan lenyomatot adott, sőt később minden előkészület nélkül egy óra alatt 50 lenyomattal lepte meg a közönséget. Valóban igen kívánatos volna, hogy Simonyi, fővárosunk legnevezetesebb fényképésze mult hóban kezdett műutázásaiban a külföldön s különösen Londonban mint az európai fényképészet székhelyén, ily szép találmányokkal megismerkednék s hasznos ismeret Pestre hozván, mind hírét nagyobbíthatná, mind pedig a fényképek után sovárgó közönséget még fényesebben kielégíthetné; de hinni akarjuk, hogy jeles hazánk fia üresen nem is fog haza jönni. — Ajánljuk továbbá azoknak, kik a fényképészetet magán szenvedélyből, vagy ex professo foglalkoznak, a jeles külföldi fényképészeti irodalommal megismerkedést, mert francia nyelven évenként 80, német nyelven 61, angol nyelven 54 fényképészeti folyóirat jelen meg, s így van mindben válogatni. Horváth Zsigmond.

